

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlásené: 08.05.1974 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1993 do: 30.06.1996

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

44

COLNÝ ZÁKON

z 24. apríla 1974

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1

Účel colného zákona

Účelom colného zákona je upraviť colnú kontrolu dovozu, vývozu a prevozu tovaru a colnú štatistiku, ustanoviť práva a povinnosti orgánov colnej správy, ako aj fyzických a právnických osôb pri colnej kontrole a zabezpečovať záujmy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky pri dovoze, vývoze a prevoze tovaru.

PRVÁ HLAVA

ORGÁNY COLNEJ SPRÁVY A ICH ORGANIZÁCIA

§ 2

Federálne ministerstvo zahraničného obchodu a Ústredná colná správa

(1) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu vykonáva pôsobnosť vo veciach colníctva, colnej politiky a colných taríf. Osobitnou zložkou Federálneho ministerstva zahraničného obchodu pre výkon tejto pôsobnosti je Ústredná colná správa.

(2) Na čele Ústrednej colnej správy je generálny riaditeľ. Zástupcom je námestník generálneho riaditeľa Ústrednej colnej správy.

(3) Ak je generálnym riaditeľom Ústrednej colnej správy občan Českej socialistickej republiky, je námestníkom generálneho riaditeľa Ústrednej colnej správy občan Slovenskej socialistickej republiky a naopak.

(4) Generálneho riaditeľa Ústrednej colnej správy a jeho námestníka vymenúva a odvoláva minister zahraničného obchodu Československej socialistickej republiky.

§ 3

Colné riaditeľstvá

(1) Colné riaditeľstvo pre Českú socialistickú republiku a Colné riaditeľstvo pre Slovenskú socialistickú republiku (ďalej len „colné riaditeľstvo“) pôsobia ako orgány Ústrednej colnej správy na území republík.

(2) Na čele colného riaditeľstva je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister zahraničného obchodu Československej socialistickej republiky.

Colnice

§ 4

(1) Colnice sú výkonnými orgánmi colnej správy.

(2) Colnice zriaďuje a ich obvody určuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu po dohode s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy Československej socialistickej republiky a republík. Federálne ministerstvo zahraničného obchodu môže zriaďovať ako súčasť jednotlivých colníc colné odbočky, prípadne iné organizačné útvary. Ako organizačná súčasť colníc pôsobí colná stráž.

(3) Colnice na území Českej socialistickej republiky sú priamo podriadené Colnému riaditeľstvu pre Českú socialistickú republiku, colnice na území Slovenskej socialistickej republiky sú priamo podriadené Colnému riaditeľstvu pre Slovenskú socialistickú republiku.

(4) Na čele colnice je riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva riaditeľ príslušného colného riaditeľstva.

§ 5

(1) Colnice na štátnych hraniciach sú pohraničnými colnicami. Colnice v prístavoch, na letiskách a na iných miestach, pokiaľ vykonávajú vstupnú a výstupnú colnú kontrolu, sú taktiež pohraničnými colnicami. Ostatné colnice sú vnútrozemskými colnicami.

(2) Zoznam colníc, colných odbočiek, ako aj územných obvodov colníc vyhlási Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

Pôsobnosť Ústrednej colnej správy, colných riaditeľstiev a colníc

§ 6

Ústredná colná správa

- a) riadi a koordinuje činnosť colných riaditeľstiev;
- b) zabezpečuje úlohy Federálneho ministerstva zahraničného obchodu v oblasti colníctva, colnej politiky a colných taríf;
- c) zabezpečuje zber údajov a spracovanie informácií o vývozech a dovozech tovaru;
- d) zabezpečuje úlohy v oblasti boja proti pašeráctvu.

§ 7

Colné riaditeľstvo

- a) riadi a kontroluje colnice na území republiky;
- b) spolupracuje so štátnymi orgánmi republiky v prípadoch, keď vykonávanie tohto zákona sa dotýka ich pôsobnosti.

§ 8

(1) Colnica

- a) vykonáva colnú kontrolu pri dovoze, vývoze a prevoze tovaru;
- b) rozhoduje o prepustení dovážaného, vyvážaného a prevážaného tovaru;
- c) vymeriava a vyberá clo;
- d) prejednáva colné priestupky;

- e) rozhoduje o ukladaní pokút právnickým osobám za porušenie colných predpisov;
- f) vydáva osvedčenie o pôvode tovaru;
- g) vykonáva dohľad a ostrahu nad pohybom osôb, tovaru a dopravných prostriedkov v colnom pohraničnom pásme;
- h) usmerňuje pohyb osôb a dopravných prostriedkov a zabezpečuje dodržiavanie verejného poriadku v colnom priestore;
- ch) pátra po tovare, ktorý unikol colnej kontrole;
- i) plní úlohy v oblasti boja proti pašeráctvu;
- j) plní ostatné úlohy ustanovené týmto zákonom.

(2) Na plnenie úloh uvedených v odseku 1 sú príslušníci colnej správy oprávnení požadovať, aby fyzické osoby hodnoverným spôsobom preukázali svoju totožnosť.

§ 8a

Orgány colnej správy plnia ďalšie úlohy ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Súčinnosť orgánov colnej správy s inými orgánmi

§ 9

Orgány colnej správy

- a) oznamujú štátnym orgánom zistené prípady vývozu alebo dovozu tovaru, keď sa neodviedli dane, odvody alebo poplatky podľa osobitných predpisov;
- b) podávajú štátnym notárstvám informácie o dovážanom alebo vyvážanom tovare, ktorý by mohol podliehať notárskym poplatkom.

§ 10

(1) Štátne orgány

- a) poskytujú orgánom colnej správy všestrannú a účinnú pomoc pri zaisťovaní tovaru, ktorý sa dováža, vyváža alebo preváža v rozpore s týmto zákonom;
- b) oznamujú orgánom colnej správy prípady porušovania tohto zákona, pokiaľ sa o nich dozvedia pri výkone svojej pôsobnosti;
- c) odovzdávajú orgánom colnej správy tovar na vykonanie konania podľa tohto zákona.

(2) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné po skončení trestného konania odovzdať colnici tovar, ktorý podlieha colnej kontrole.

Príslušníci colnej správy

§ 11

(1) Príslušníkmi colnej správy sú pracovníci colníc, colných riaditeľstiev a Ústrednej colnej správy, ktorí podľa pracovnej zmluvy plnia úlohy ustanovené týmto zákonom.

(2) Príslušníkom colnej správy môže byť česko-slovenský štátny občan, ktorý

- a) je bezúhonný,
- b) spĺňa zdravotné predpoklady,
- c) spĺňa ustanovené kvalifikačné predpoklady,

d) zloží predpísaný služobný sľub.

§ 12

(1) Príslušník colnej správy je povinný zložiť sľub, ktorý znie:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie vernosť Českej a Slovenskej Federatívnej Republike.

Sľubujem, že budem zachovávať ústavu, zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy. Svoje pracovné povinnosti budem vykonávať riadne, svedomite a nestranné, pri výkone svojich právomocí budem chrániť záujmy Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a zákonné práva občanov, budem dbať o svoju bezúhonnosť a zachovávať povinnosť mlčanlivosti.“

(2) Zloženie služobného sľubu potvrdí príslušník colnej správy podpisom.

Povinnosti a oprávnenia príslušníka colnej správy pri služobných úkonoch a služobných zákrokoch

§ 12a

(1) Pri služobných úkonoch a služobných zákrokoch je príslušník colnej správy povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť fyzických osôb i svoju vlastnú a nesmie pripustiť, aby im v súvislosti s touto činnosťou vznikla bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do ich práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného služobným úkonom alebo služobným zákrokom.

(2) Služobným úkonom sa rozumie úkon príslušníka colnej správy pri vykonávaní colnej kontroly.

(3) Služobným zákrokom sa rozumie opatrenie urobené príslušníkom colnej správy v rámci zákonných oprávnení, smerujúce proti fyzickej osobe, ktorá porušuje zákony a ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy, spôsobom uvedeným v § 12h ods. 1 a v § 14a až 14h.

(4) Príslušník colnej správy je povinný pri služobnom úkone alebo služobnom zákroku spojenom so zásahom do práv alebo slobôd fyzických osôb poučiť ich, pokiaľ to okolnosti prípadu dovoľujú, o ich právach; v opačnom prípade ich poučí bez zbytočného odkladu.

§ 12b

Príslušník colnej správy nie je povinný vykonať služobný zákrok, ak

- a) naň nebol odborne vyškolený alebo vycvičený a ak povaha služobného zákroku také odborné vyškolenie alebo vycvičenie vyžaduje, alebo
- b) tomu bráni povinnosť splniť inú úlohu, ktorej nesplnenie by spôsobilo zrejme závažnejšie následky než nevykonanie služobného zákroku.

§ 12c

(1) Príslušník colnej správy je pri služobnom zákroku povinný, pokiaľ to povaha a okolnosti prípadu dovoľujú, použiť zodpovedajúcu výzvu.

(2) Pokiaľ to povaha služobného zákroku vyžaduje použije príslušník colnej správy pred výzvou slová „V mene zákona!“.

(3) Každý je povinný uposlúchnuť výzvu zakročujúceho príslušníka colnej správy.

§ 12d

(1) Príslušník colnej správy je povinný pri výkone svojich oprávnení preukázať svoju príslušnosť k colnej správe, pokiaľ to povaha a okolnosti služobného úkonu alebo služobného zákroku dovoľujú.

(2) Príslušník colnej správy preukazuje svoju príslušnosť k colnej správe služobnou rovnošatou, pri výkone služby označenou identifikačným číslom, alebo služobným preukazom príslušníka colnej správy alebo ústnym vyhlásením „colná správa“.

(3) Ústnym vyhlásením „colná správa“ preukazuje príslušník colnej správy svoju príslušnosť k colnej správe iba vo výnimočných prípadoch, keď okolnosti služobného zákroku neumožňujú preukázať túto príslušnosť služobnou rovnošatou alebo služobným preukazom príslušníka colnej správy. Služobnou rovnošatou alebo služobným preukazom príslušníka colnej správy sa príslušník colnej správy preukáže ihneď, len čo to okolnosti služobného zákroku dovoľia.

§ 12e

Okolnosťou, ktorá nedovoľuje poučenie fyzickej osoby o jej právach podľa § 12a ods. 4 alebo ktorá nedovoľuje použiť výzvu podľa § 12c ods. 1 alebo ktorá nedovoľuje preukázanie príslušnosti k colnej správe podľa § 12d ods. 1, je najmä bezprostredné napadnutie príslušníka colnej správy a bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia inej fyzickej osoby.

§ 12f**Oprávnenie požadovať vysvetlenie**

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený požadovať potrebné vysvetlenia od toho, kto môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitých pre odhalenie trestného činu alebo priestupku súvisiaceho s dovozom, vývozom alebo tranzitom tovaru a ich páchatel'a a v prípade potreby ho vyzvať, aby sa v primeranej lehote dostavil na colnicu na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(2) Každý je povinný výzve alebo požiadavke podľa odseku 1 vyhovieť.

(3) Vysvetlenie môže odoprieť iba ten, kto by ním sebe, svojmu príbuznému v priamom rade, súrodencovi, osvojiteľovi, osvojencovi, manželovi alebo druhovi alebo iným fyzickým osobám v rodinnom alebo obdobnom pomere, ktorých ujmu by právom pociťoval ako ujmu vlastnú, spôsobil nebezpečenstvo trestného stíhania alebo nebezpečenstvo postihu za priestupok alebo kto by ním porušil zákonom uloženú alebo uznanú povinnosť mlčanlivosti, ibaže by ho tejto povinnosti zbavil príslušný orgán alebo ten, v ktorého záujme túto povinnosť má.

(4) Príslušník colnej správy je povinný vopred fyzickú osobu poučiť o možnosti odoprieť vysvetlenie podľa odseku 3 a oznámiť jej základné údaje o predmete požadovaného vysvetlenia.

(5) Kto sa ustanoví na výzvu, má nárok na náhradu nutných výdavkov a na náhradu ušlého zárobku (ďalej len „náhrada“). Náhradu poskytuje colnica.

(6) Nárok na náhradu podľa odseku 5 zaniká, ak ho oprávnená osoba neuplatní do troch dní odo dňa, keď sa na výzvu podľa odseku 1 ustanovila; o tom musí byť táto osoba poučená.

(7) Ak fyzická osoba bez dostatočného ospravedlnenia alebo bez závažných dôvodov nevyhovie výzve podľa odseku 1, môže byť predvedená na colnicu na spísanie zápisnice o podaní vysvetlenia.

(8) Zápisnica o podaní vysvetlenia sa musí spísať s fyzickou osobou po jej predvedení; po jej spísaní príslušník colnej správy túto osobu prepustí.

(9) O predvedení spíše príslušník colnej správy úradný záznam.

§ 12g

Oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti

(1) Preukázanie totožnosti znamená preukázanie mena a priezviska, dátumu narodenia a miesta trvalého pobytu, prípadne miesta prechodného pobytu^{1a)} fyzickej osoby.

(2) Príslušník colnej správy je oprávnený vyzvať na preukázanie totožnosti osobu

- a) podozrivú z páchania trestného činu alebo priestupku alebo podozrivú zo spáchania trestného činu alebo priestupku v súvislosti s dovozom, vývozom alebo tranzitom tovaru, alebo
- b) od ktorej sa vyžaduje vysvetlenie podľa § 12f ods. 1, alebo
- c) ktorá sa zdržiava v colnom pohraničnom pásme.

Táto osoba je povinná výzve vyhovieť.

(3) Po zistení totožnosti osoby uvedenej v odseku 2 písm. c) príslušník colnej správy túto osobu ihneď prepustí, ak nejde o hľadanú alebo nezvestnú fyzickú osobu. Ak ide o fyzickú osobu hľadanú pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, bez meškania ju odovzdá orgánom Polície Českej republiky alebo Policajného zboru Slovenskej republiky (ďalej len „policajný orgán“). V prípade nezvestnej fyzickej osoby upovedomí toho, kto nezvestnosť tejto osoby oznámil, prípadne ju odovzdá príslušnému orgánu alebo zákonnému zástupcovi.

(4) Ak osoba uvedená v odseku 2 odmietne preukázať svoju totožnosť alebo ak ju nemôže preukázať ani po predchádzajúcom poskytnutí potrebnej súčinnosti na preukázanie svojej totožnosti, je príslušník colnej správy oprávnený túto osobu predviesť na colnicu na vykonanie služobných úkonov za účelom zistenia jej totožnosti alebo objasnenia veci.

(5) Ak príslušník colnej správy nezistí totožnosť fyzickej osoby predvedenej podľa odseku 4 do 12 hodín od predvedenia ani na základe oznámených údajov v evidenciách obyvateľov a ak je podozrenie, že predvedená fyzická osoba uvádza nepravdivé údaje o svojej osobe, odovzdá ju najbližšiemu policajnému orgánu.

(6) O predvedení spíše príslušník colnej správy úradný záznam.

§ 12h

Oprávnenie odobrať zbraň

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený presvedčiť sa, či predvádzaný nemá pri sebe zbraň,^{1b)} ktorou by mohol ohroziť svoj život alebo zdravie alebo život alebo zdravie inej fyzickej osoby, a odobrať ju.

(2) Príslušník colnej správy je povinný pri prepustení predvedeného vrátiť mu proti podpisu zbraň odobranú podľa odseku 1. Ak zákonné dôvody bránia odobranú zbraň vrátiť, vystaví príslušník colnej správy predvedenému potvrdenie o odobraní zbrane.

§ 12i

Oprávnenie na obmedzenie voľného pohybu fyzickej osoby správajúcej sa násilne

(1) Príslušník colnej správy môže tomu, kto sa správa násilne voči nemu alebo voči inému alebo ničí majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustil, obmedziť možnosť voľného pohybu.

(2) Obmedzenie voľného pohybu môže trvať iba po dobu, než fyzická osoba od násilného správania sa upustí alebo než bude odovzdaná najbližšiemu policajnému orgánu, najdlhšie však dve hodiny; pritom sa musí tejto osobe umožniť sedieť, prípadne vykonávať hygienické potreby.

(3) O dôvodoch použitia tohto oprávnenia spíše príslušník colnej správy úradný záznam.

§ 12j

Oprávnenie zakázať vstup na určené miesta

Príslušník colnej správy je oprávnený prikázať každému, aby na nevyhnutne potrebnú dobu nevstupoval na určené miesta alebo sa na nich nezdržiaval, ak to vyžaduje zabezpečenie vykonávania colnej kontroly.

§ 13

(1) zrušený od 1. 5. 1992

(2) Služobnú rovnošatu príslušníkov colnej správy a spôsob jej nosenia určuje Federálne ministerstvo zahraničného obchodu.

(3) Zdravotné predpoklady príslušníkov colnej správy a organizáciu a výkon zdravotníckych služieb v colnej správe upraví právnym predpisom Federálne ministerstvo zahraničného obchodu po dohode s ministerstvami zdravotníctva Českej republiky a Slovenskej republiky.

Použitie donucovacích prostriedkov a zbrane príslušníkmi colnej správy

§ 14

Donucovacie prostriedky

(1) Použitím donucovacieho prostriedku sa má dosiahnuť účel sledovaný služobným zákrokom; pritom sa použije iba taký donucovací prostriedok, ktorý je nevyhnutne potrebný na prekonanie odporu toho, kto sa dopúšťa protiprávneho konania. O tom, ktorý z donucovacích prostriedkov použije, rozhoduje príslušník colnej správy podľa konkrétnej situácie tak, aby tomu, proti komu zakročuje, nespôsobil ujmu zrejme neprimeranú povahy a nebezpečnosti protiprávneho konania.

(2) Pred použitím donucovacích prostriedkov je príslušník colnej správy povinný vyzvať toho, proti komu zakročuje, aby upustil od protiprávneho konania, s výhradou, že sa použije niektorý z donucovacích prostriedkov. Od výzvy a výstrahy môže upustiť len v prípade, že je sám napadnutý alebo ak je zjavne a bezprostredne ohrozený život alebo zdravie inej fyzickej osoby a vec neznesie odklad.

(3) Donucovacími prostriedkami sú:

- a) hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany,
- b) slzotvorné prostriedky,
- c) obušok,
- d) putá,
- e) služobný pes,
- f) technické a iné prostriedky na zabránenie odjazdu vozidla a na násilné zastavenie vozidla,
- g) úder strelnou zbraňou,
- h) hrozba namierenou strelnou zbraňou,

- i) varovný výstrel do vzduchu.

§ 14a

Použitie hmatov, chvatov, úderov a kopov sebaobrany, slzotvorných prostriedkov a obušku

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený použiť hmaty, chvaty, údery a kopy sebaobrany, slzotvorné prostriedky a obušok, aby

- a) zaistil vlastnú bezpečnosť alebo bezpečnosť inej fyzickej osoby pred protiprávnym útokom, ak sa po márnej výzve od útoku neupustí, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) zabránil výtrznosti, ruvačke, fyzickému napádaniu fyzických osôb alebo úmyselnému poškodzovaniu majetku,
- c) predviedol alebo zadržal fyzickú osobu, ktorá kladie aktívny odpor,
- d) zabránil násilnému vstupu nepovolaných fyzických osôb do chránených objektov colnej správy alebo na miesta, kam je vstup zakázaný.

(2) Hmaty a chvaty sebaobrany, ktoré neohrozia zdravie alebo život fyzickej osoby, je príslušník colnej správy oprávnený použiť, aby predviedol toho, kto kladie pasívny odpor.

§ 14b

Použitie pút

Príslušník colnej správy je oprávnený použiť putá

- a) na spútanie zadržanej fyzickej osoby, ktorá kladie aktívny odpor alebo napáda ine fyzické osoby alebo príslušníka colnej správy alebo poškodzuje majetok, po márnej výzve, aby od takého konania upustila, alebo ak je nebezpečenstvo, že sa pokúsi o útek,
- b) na vzájomné pripútanie dvoch alebo viacerých predvádzaných alebo zadržaných fyzických osôb za podmienok uvedených v písmene a),
- c) pri vykonávaní služobných úkonov so zadržanými fyzickými osobami, ak sa správajú násilne voči príslušníkovi colnej správy alebo inej fyzickej osobe alebo ničia majetok.

§ 14c

Použitie služobného psa

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený použiť služobného psa

- a) aby zaistil vlastnú bezpečnosť alebo bezpečnosť inej fyzickej osoby, ak sa po márnej výzve neupustí od útoku, útok bezprostredne hrozí, trvá alebo podľa všetkých známkov bude pokračovať,
- b) aby zabránil výtrznosti, ruvačke, fyzickému napádaniu fyzických osôb alebo úmyselnému poškodzovaniu majetku,
- c) aby zabránil násilnému vstupu nepovolaných fyzických osôb do chránených objektov colnej správy alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,
- d) na prenasledovanie fyzickej osoby, ktorá v blízkosti štátnych hraníc po márnej výzve nezastaví, snaží sa uniknúť a nemôže byť iným spôsobom zadržaná,
- e) na prenasledovanie fyzickej osoby na úteku, ak má byť zadržaná,
- f) aby donútil ukrývajúcu sa fyzickú osobu opustiť úkryt, ak má byť zadržaná.

(2) Príslušník colnej správy používa služobného psa s náhubkom. Ak to povaha a intenzita útoku, prípadne prekonanie odporu fyzickej osoby vyžaduje, použije služobného psa bez náhubku.

§ 14d**Použitie technických a iných prostriedkov na zabránenie odjazdu vozidla a na násilné zastavenie vozidla**

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený použiť na zabránenie odjazdu vozidla technické a iné prostriedky v prípade, že sa vodič vozidla odmieta aj po opakovanej výzve podrobiť služobným úkonom vykonávaným príslušníkom colnej správy a z jeho konania je zrejmé, že s vozidlom chce z miesta odísť.

(2) Príslušník colnej správy je oprávnený použiť v colnom pohraničnom pásme zastavovací pás a iné prostriedky na násilné zastavenie vozidla, ktorého vodič na opakovanú výzvu alebo znamenie dané podľa osobitných predpisov^{1c)} nezastaví, ak

- a) je dôvodné podozrenie, že sa pokúsi o násilný prejazd štátnych hraníc,
- b) je dôvodné podozrenie, že sa vo vozidle prepravujú páchatelia niektorého obzvlášť závažného úmyselného trestného činu^{1d)} alebo veci pochádzajúce z tejto trestnej činnosti.

(3) Za iné prostriedky podľa odsekov 1 a 2 sa považuje najmä služobné vozidlo, povoz, stavebné mechanizmy a iné prekážky.

§ 14e**Použitie úderu strelnou zbraňou**

Príslušník colnej správy je oprávnený použiť úder strelnou zbraňou v sebaobrane, spravidla pri zápase s útočníkom, a ak sa dostane do tiesne.

§ 14f**Použitie hrozby namierenou strelnou zbraňou**

Príslušník colnej správy je oprávnený použiť hrozbu namierenou strelnou zbraňou, aby

- a) zaistil vlastnú bezpečnosť alebo bezpečnosť inej fyzickej osoby,
- b) zabránil násilnému vstupu nepovolaných fyzických osôb do chránených objektov colnej správy alebo na miesta, kam je vstup zakázaný,
- c) prekonal odpor smerujúci k zmareniu jeho služobného zákroku.

§ 14g**Použitie varovného výstrelu**

Príslušník colnej správy je oprávnený použiť varovný výstrel do vzduchu len v prípadoch, v ktorých je oprávnený použiť zbraň.

§ 14h**Použitie zbrane**

(1) Príslušník colnej správy je oprávnený nosiť služobnú zbraň pri plnení služobných povinností podľa tohto zákona, ako aj pri plnení služobných povinností podľa osobitných predpisov.^{1e)}

(2) Príslušník colnej správy oprávnený nosiť zbraň podľa odseku 1 je oprávnený použiť zbraň len v týchto prípadoch:

- a) aby v prípade nutnej obrany odvrátil priamo hroziaci alebo trvajúci útok proti jeho osobe alebo útok na život alebo zdravie inej fyzickej osoby,

- b) ak sa nebezpečný páchatel', proti ktorému zakročuje, na jeho výzvu nevzdá alebo sa zdráha opustiť svoj úkryt,
- c) aby zamedzil úteku osoby dôvodne podozrivej zo spáchania obzvlášť závažného úmyselného trestného činu, ktorú nemôže iným spôsobom zadržať,
- d) aby v colnom pohraničnom pásme prinútil zastaviť dopravný prostriedok, ktorého vodič na opätovnú výzvu alebo na znamenie dané podľa osobitných predpisov^{1c)} nezastaví, a ak ho nemožno zastaviť iným spôsobom,
- e) aby odvrátil nebezpečný útok, ktorý ohrozuje chránený objekt colnej správy, po márnej výzve, aby sa upustilo od útoku,
- f) aby zneškodnil zviera bezprostredne ohrozujúce život alebo zdravie fyzických osôb.

(3) Zbraňou sa podľa odseku 1 rozumie strelná, bodná zbraň, výbušniny, špeciálne výbušné predmety a špeciálne nálože.

(4) Použitie zbrane príslušníkom colnej správy v prípadoch uvedených v odseku 2 písm. a) až e) je prípustné iba vtedy, ak použitie donucovacích prostriedkov by bolo zrejme neúčinné.

(5) Príslušník colnej správy je povinný pred použitím zbrane vyzvať toho, proti komu zakročuje, aby upustil od protiprávneho konania, s výstrahou, že bude použitá zbraň. Pred použitím strelnéj zbrane je príslušník colnej správy povinný použiť aj varovný výstrel. Od výstrahy a varovného výstrelu môže upustiť len v prípade, že je sám zjavne a bezprostredne ohrozený na živote alebo zdraví alebo ak je zjavne a bezprostredne ohrozený život alebo zdravie inej fyzickej osoby a vec neznesie odklad.

(6) Príslušník colnej správy je pri použití zbrane povinný dbať na potrebnú opatrnosť, najmä na to, aby nebol ohrozený život alebo zdravie iných fyzických osôb, a čo najviac šetriť život toho, proti komu zákrok smeruje.

(7) Príslušník colnej správy môže použiť zbraň len v colnom pohraničnom pásme alebo v colnom priestore pohraničnej colnice. Mimo tohto územia môže použiť zbraň len vtedy, ak je sám ohrozený.

Povinnosti príslušníka colnej správy po použití donucovacích prostriedkov a zbrane

§ 14i

(1) Ak príslušník colnej správy zistí, že pri použití donucovacích prostriedkov došlo k zraneniu fyzickej osoby, je povinný, len čo to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenému prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrovanie.

(2) Po každom použití zbrane, pri ktorom došlo ku zraneniu fyzickej osoby, je príslušník colnej správy povinný ihneď, len čo to okolnosti dovoľia, poskytnúť zranenému prvú pomoc a zabezpečiť lekárske ošetrovanie. Ďalej je povinný urobiť všetky neodkladné úkony, aby mohla byť riadne objasnená oprávnenosť použitia zbrane.

§ 14j

(1) Príslušník colnej správy je povinný bezodkladne hlásiť svojmu nadriadenému každý služobný zákrok, pri ktorom sa použili donucovacie prostriedky alebo zbraň.

(2) O použití donucovacích prostriedkov alebo zbrane je príslušník colnej správy povinný podať svojmu nadriadenému písomné hlásenie s uvedením dôvodov, priebehu a výsledku ich použitia.

(3) Ak vzniknú pochybnosti o oprávnenosti alebo primeranosti použitia donucovacích prostriedkov alebo zbrane alebo ak bola pri ich použití spôsobená smrť, ujma na zdraví alebo škoda na majetku, je nadriadený povinný zistiť, či sa použili v súlade so zákonom. O výsledku tohto zistenia spíše úradný záznam.

§ 14k

Osobitné obmedzenia

Príslušník colnej správy nesmie pri služobnom zákroku proti zjavne tehotnej žene alebo žene, ktorá sa za tehotnú vyhlási, fyzickej osobe vysokého veku, fyzickej osobe zo zjavnou telesnou chybou alebo chorobou a fyzickej osobe zjavne mladšej 15 rokov použiť úder a kop sebaobrany, slzotvorné prostriedky, obušok, putá, služobného psa, úder strelnou zbraňou a zbraň, s výnimkou prípadov, v ktorých útok týchto osôb bezprostredne ohrozuje život a zdravie príslušníka colnej správy alebo život a zdravie iných fyzických osôb alebo hrozí väčšia škoda na majetku a nebezpečenstvo nemožno odvrátiť inak.

§ 15

Povinnosť mlčanlivosti

(1) Príslušníci colnej správy a ostatní pracovníci colnej správy sú povinný zachovávať mlčanlivosť o veciach, o ktorých sa dozvedia pri plnení pracovných úloh.

(2) Federálne ministerstvo zahraničného obchodu, colné riaditeľstvá alebo colnice môžu príslušníka colnej správy a iného pracovníka colnej správy povinnosti uvedenej v odseku 1 zbaviť.

§ 32

Pokiaľ medzinárodná zmluva, ktorou je Československá socialistická republika viazaná, neustanovuje inak, môžu príslušníci colnej správy zastavovať fyzické osoby a dopravné prostriedky, vykonávať colnú prehliadku batožín, dopravných prostriedkov, ich nákladov a dopravných a sprievodných listín len v colnom pohraničnom pásme.

Colné sadzobníky

Čl. II

Na konanie začaté pred 1. júnom 1992 sa použije zákon účinný pred týmto dňom; nový zákon sa použije iba vtedy, ak je to pre účastníka colného konania priaznivejšie.

Dr. Štrougal v. r.

aj na mieste prezidenta republiky podľa čl. 64 ústavného zákona o československej federácii

Indra v. r.

1) Zákon č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve, vyhláška č. 31/1964 Zb. o konaní pri vývoze, vyhláška č. 32/1964 Zb. o konaní pri dovoze, vyhláška č. 63/1964 Zb. o ochrane proti zvliekaniu škodcov a chorôb rastlín a burín pri dovoze, prevoze a vývoze.

1a) Zákon č. 135/1982 Zb. o hlásení a evidencii pobytu občanov.

1b) § 89 ods. 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon.

1c) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách cestnej premávky (pravidlá cestnej premávky) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva vnútra č. 24/1990 Zb.

1d) § 41 ods. 2 zákona č. 140/1961 Zb.

1e) Napr. zákon č. 547/1990 Zb. o nakladaní s niektorými druhmi tovaru a technológií a o ich kontrole, zákon č. 528/1990 Zb. devízový zákon.

2) Zákon č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve.

3) Zákon č. 174/1950 Zb. o dražbách mimo exekúcie.

4) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Zákon č. 60/1961 Zb. o úlohách národných výborov pri zabezpečovaní socialistického poriadku.

5) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní.

6) § 24 a 27 písm. b) zákona č. 142/1970 Zb. o devízovom hospodárstve.

